

Tednik

Učiteljski Tovariš.

Glasilno avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 31.

V Ljubljani, 3. velikega srpana 1906.

XLVI. leto.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja vsak petek. Ako je na ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spise je pošiljati samo na naslov: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Idriji. Naročnino prejema Francišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Oglasi in poslanice stanejo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{3}$ strani 10 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K; manjši inserati po 30 h petit-vrsta. Večkratno objavlanje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Vsebina: Poziv. — Značilna obsodba. — Naš denarni zavod. — Edino pravo sodišče. — Učiteljevo delovanje izven šole. — K peticiji istrskega učiteljstva za izboljšanje njegovih razmer. — Čudovita naglica. — Risanje v ljudski šoli po sedanjih zahtevah. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Razgled po šolskem svetu. — Listnica uredništva. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

POZIV.

Poročilo tovariša Ivana Šege o slovanski avstrijski učiteljski zvezi, posebno pa točka o prireditvah slovanskih vseučiliških tečajev za ljudskošolsko učiteljstvo pri letošnji glavni skupščini „Zaveze“ v Šoštanju je našlo krepak odmev med vrlimi našimi severnimi brati Čehi. — Kakor posnemljemo iz časniških poročil in zasebnih pisem, bi bili nekateri češki vseučiliški profesorji pripravljeni prirediti prihodnje leto, t. j. v počitnicah l. 1907, prvi češko-slovenski vseučiliški tečaj za ljudskošolsko učiteljstvo v Ljubljani.

Z ozirom na to pozivlja podpisani odbor vse ono slovensko učiteljstvo širom slovenskega ozemlja, ki se meni udeležiti tega tečaja, da se poprime z vso vnemo učenja češkega jezika. Odbor je prepričan, da se v teku enega leta učiteljstvo ob znani marljivosti lahko priuči toliko češčini, da bo z lahkoto prisostvovalo vsem predavanjem požrtvovalnih čeških vseučiliških profesorjev.

Pokažimo svetu, da stremimo za pravim napredkom, da hrepenimo po razširjenju svojega duševnega obzorja.

O nadaljnjih tozadevnih korakih bo podpisani odbor pravočasno poročal.

Pripravljalni odbor za snovanje „Slovanske avstrijske učiteljske zveze“

v Ljubljani, dne 31. julija 1906.

E. Gangl s. r.

L. Jelenc s. r.

Iv. Šega s. r.

Značilna obsodba.

Bolj in bolj se trgajo one predpotopne, okostnele vezi, ki ovirajo naše šolstvo, da se ne more pospeti na višek svoje popolnosti.

Na Bledu se je zgodil slučaj, ki mora zbuditi veliko veselje med slovenskim učiteljstvom, zakaj ta slučaj je dal slovenskemu učiteljstvu v roke bič, s katerim bo lahko nagnalo vse one zahrbtnne denuncijante, ki so do sedaj mislili, da so sankrosanktni, ker jih varuje — uradna imuniteta.

Dogodek ima to-le zgodovino:

Na Bledu je štirirazrednica. Med tamošnjim učiteljstvom vlada najboljša harmonija. In ta harmonija ni ugajala nekaterim ljudem, in skovali so velikansko anonimno ovadbo, ki jo je podpisal in odposlal — brez vednosti in potrdila drugih članov krajnega šol. sveta blejskega, predsednik tega krajnega šolskega sveta, ki je obenem slučajno tudi krajni šolski nadzornik.

Jedro te ovadbe je, da je bilo imenovano učiteljsko osebje res v preveč prijaznem razmerju med seboj in do drugih oseb in da njegovo moralno življenje ni bilo zgledno.

Posledica te ovadbe je bila disciplinarna preiskava, ki jo je vodil edino v to poklicana, prava oseba — c. kr. okraj. šol. nadzornik. Ker si je pa prizadeto učiteljstvo bilo v svesti, da živi v moderni Avstriji v XX. stoletju, kjer več ne obešajo in ne mrevarijo ljudi kakor v času svete inkvizicije brez vsakega zagovora, je kategorično zahtevalo to, na svoji časti tako obrekovano učiteljstvo, zvedeti ime dotičnega denuncijanta, da mu da najlepšo priliko dokazati resničnost ovadbe na pristojnem mestu, pred sodnijo.

C. kr. okrajno sodišče v Radovljici je bilo tako prepričano o istinitosti te ovadbe, da je obsodilo njenega pisca na globo 200 kron in povrnitev vseh kazenskih stroškov. S to razsodbo je dalo najlepše zadoščenje težko užaljenemu učiteljstvu na Bledu.

Obsojeni pisec te ovadbe se ni zadovoljil z eno blamažo, poiskal si je še drugo. Nastopil je pot pritožbe. A tudi c. kr. deželno sodišče je bilo onega mnenja kakor okrajno sodišče; le s tem razločkom, da je znižalo prvotno kazen 200 kron na 100 kron, upošteva je moment, da bodo tozadevni pravni stroški presežali prvotne stroške najmanj za 100 kron.